

Procedimiento administrativo
(Ponencias del IV encuentro
hispano-argentino sobre derecho
administrativo)

Jaime Rodríguez-Arana Muñoz, Jesús González Pérez,
Rodolfo Carlos Barra, Juan Carlos Cassagne,
Julio Rodolfo Comadira, Fernando Garrido Falla,
Francisco González Navarro, Jesús González Pérez,
Laureano López Rodo

Ed. Escola Galega de Administración Pública,
Santiago de Compostela, 1994

A obra de razón contén a análise que da recente Lei do réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común, Lei 30/1992, do 26 de novembro fixeron autores do prestixio de Laureano López Rodó, Francisco González Navarro, Fernando Garrido Falla e Jesús González Pérez, os que, como veremos, realizaron importantes reflexións sobre o procedemento administrativo e a Administración.

Así mesmo, na obra da presente recensión recóllense os relatorios de destacados exponentes da doutrina administrativista arxentina, concretamente, de Rodolfo Carlos Barra, ministro de Xustiza de Arxentina e catedrático de dereito administrativo da Universidade de Santa María de Bos Aires, Julio Rodolfo Coma-

dira catedrático de dereito administrativo da Universidade da Prata e Juan Carlos Cassagne catedrático de dereito administrativo da facultade de Dereito e Ciencias Sociais da Universidade de Bos Aires.

Podemos dividir esta obra en tres partes claramente diferenciadas:

I. Prólogo. Elaborado por D. Xaime Rodríguez-Arana Muñoz catedrático de dereito administrativo da Universidade da Coruña e director da Escola Galega de Administración Pública, á preocupación do cal pola realización de actividades de estudio e difusión de cuestións relacionadas coa Administración pública e o dereito público se debe a realización das xornadas que fixeron posible a confección desta importante e significativa obra.

II. Introducción. A cargo do eminente catedrático de dereito administrativo e académico de número das Reais Academias de Ciencias Morais e Políticas e de Xurisprudencia e Lexislación, D. Jesús González Pérez.

III. Relatorios. Esta terceira parte está integrada polos relatorios que se expuxeron nas “Xornadas de estudio sobre procedemento administrativo (IV encontro hispano-arxentino)”, que tiveron lugar en Santiago de Compostela, os días 15 e 16 de febreiro de 1994.

D. Laureano López Rodó dedicou a súa exposición ó estudo do procedemento administrativo na súa conceptualización de garantía dos administrados, e chegou á conclusión de que se a finalidade primordial do procedemento administrativo é a de garantir-los dereitos dos cidadáns, ben se ve que a nova lei, lonxe de os garantir déixaos en suspenso, e recorre inicialmente a unha instrucción da Subsecretaría do Ministerio para as Administracións Públicas, non publicada no BOE, o que contravén o principio de “a publicidade das normas”, consagrado no artigo 9.3 da Constitución e, posteriormente dicta un Real decreto-lei que deixa en absoluta escuridade a quen non coñeza a mencionada instrucción reservada que cita con carácter provisional cales son os artigos que non se poden considerar vixentes da nova Lei do réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común, en materias tan importantes coma o silencio administrativo e os recursos administrativos.

Pola súa banda, D. Rodolfo Carlos Barra dividiu a súa exposición, dedicada ó estudo dos “Actos regulados e discrecionais. A súa problemática e o seu control”, en cinco partes, que son as que a seguir se expoñen:

1. Actividade regulada e discrecional. O relator afirma que é común e uniforme distinguir na actuación da Administración, entre actividade regulada e discrecional, mais que tal distinción malia a ser correcta, quizais non é absoluta. Tras expo-las razóns que serven de fundamento á citada aseveración chega á conclusión de que, sen deixar de aludir á case docente clasificación de regulado-discrecional, mellor sería falar de esixible ou inesixible por parte de terceiros.

2. Ámbitos de exercicio da discrecionalidade. Dedicada este apartado ó estudo dos que, ó seu xuízo, constitúen os grandes rubros ós que queda limitada a actividade discrecional da Administración pública: discrecionalidade a) por opción técnica; b) por concreción dos conceptos xurídicos indeterminados; c) na decisión política; e por último, d) na actividade regulamentaria.

3. O control da actividade discrecional. O que se controla na actividade discrecional, afirma, non é en realidade o exercicio mesmo da decisión discrecional, senón os seus presupostos.

4. O impugnante. Os actos regulados, salvo aqueles que non transcenden da esfera interna da Administración ou a relación entre poderes (polo tanto non serían auténticos actos administrativos) teñen un destinatario preciso. Sen embargo, isto non sempre ocorre cos actos administrativos discrecionais, xa sexa porque a ninguén lle prexudican ou porque o prexudicado non pode cuestiona-lo mérito do acto.

5. O papel dos xuíces. En opinión do relator, o papel dos xuíces ó revisa-la actividade discrecional da Administración é de maior complicación ca no suposto de control da actividade regulada.

O terceiro relatorio pronunciouno D. Francisco González Navarro, que falou sobre "O chamado procedemento administrativo común". A primeira cuestión formulada polo relator centrouse na posibilidade ou non de falar da existencia de "un" procedemento administrativo común, cuestión esta que tras unha análise polo miúdo, resolveu negativamente, e asegurou de forma taxativa que "non hai "un" procedemento administrativo común, senón varios, se cadra moitos". A segunda cuestión abordada na exposición de razón foi a relativa ás competencias das comunidades autónomas na Constitución e nos estatutos de autonomía. Polo que respecta ós estatutos, o profesor constatou que sobre estes non hai ningunha dúbida sobre esta posibilidade, e polo que respecta á Constitución a inter-

pretación que vén defendendo desde hai varios anos sobre o artigo 149.1.18 CE lévao a soste que non hai inconveniente en admitir que unha Comunidade Autónoma pode dicta-la súa propia lei sobre procedemento administrativo sequera sexa dentro do marco constitucional. A exposición concluíu coa referencia ó feito de que o Estado dicta os principios, as regras indeclinables, en fin, todo o que é preciso, para que non aparezan uns cidadáns discriminados respecto doutros. E as comunidades autónomas poden legislar tamén na materia en relación con sectores ou parcelas concretas da súa actividade e tamén, se así o aconsella o principio de economía normativa, para varios deses sectores conxuntamente, e incluso con carácter xeral para calquera suposto imaxinable da súa actuación. Pero, iso si, axustándose sempre á lei básica estatal en materia de procedemento administrativo.

A continuación, D. Julio Rodolfo Comadira, referiuse ó “Sistema de nulidades do acto administrativo”.

O profesor, para quen o acto administrativo é unha declaración emitida por un órgano estatal, ou un ente público non estatal, en exercicio de función administrativa, baixo un réxime xurídico exorbitante, productora de efectos xurídicos directos e individuais respecto de terceiros, analizou os dous tipos de elementos integrantes do acto, isto é, os esenciais e os accidentais, para pasar a continuación a estudia-lo sistema de invalidez coa obrigada distinción entre nulidade absoluta e nulidade relativa, e a distinción, así mesmo, entre nulidade manifesta e non manifesta.

D. Fernando Garrido Falla falou sobre “A obriga de resolver: actos presuntos e silencio administrativo”, que como todos saben, constitúe un dos cabalos de batalla da Lei 30/1992, do 26 de novembro. Referiuse á obriga de resolver que lle asiste á Administración pública, ó silencio administrativo, ó acto presunto e á súa certificación na nova lei, para concluír cunha breve referencia ós dereitos preexistentes, que, ó seu xuízo, son en principio aqueles que derivan da propiedade e das liberdades individuais.

O último relator arxentino D. Juan Carlos Cassagne, referiuse á suspensión dos efectos dos actos por vía administrativa e xudicial e postulou a necesidade de articular un sistema que combine as garantías e prerrogativas administrativas coa protección e respecto dos dereitos dos administrados.

Finalmente, D. Jesús González Pérez referiuse a “A revisión dos actos administrativos”, e abordou cuestións tales

BIBLIOGRAFÍA E RECENSIONES

como as prerrogativas das administracións públicas e a revisión dos seus actos, os límites, clases e regulación da revisión, así mesmo estudiou a chamada revisión de oficio dos actos nulos e anulables, para concluír coa referencia ós recursos administrativos.

En suma, trátase dunha obra na que se recollen as reflexións de xuristas españois e arxentinos de recoñecido prestixio sobre o procedemento administrativo en particular e sobre a Administración pública en xeral.

Ana M^o Blanco Nespereira

Bolseira da EGAP